

**NEDĚLE 14. BŘEZNA 2021 BOHOSLUŽBY
TŘETÍ DÍL POSTNÍHO SERIÁLU O JONÁŠOVI
„I zvířata se modlí k Hospodinu“**

Ilustrace Marijke ten Cate z Velké dětské bible

ÚVODNÍ SLOVA

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Milost a pokoj od Pána Ježíše Krista, ať je s vámi se všemi.

Milé děti, milé sestry a milí bratři. Přeji vám dobré nedělní ráno. Vítejte na bohoslužbách i při sledování dalšího dílu postního seriálu o Jonášovi a Božím slovu. Dnes je čtvrtá postní neděle, která se nese v radostném duchu, v církevním kalendáři se jmenuje „Laetare“, Raduj se. Budeme společně číst Izajášovo radostné proroctví:

INTROIT Izajáš 66 (responzoricky)

¹⁰ Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete!

Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlivali.

¹¹ Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů, budete s rozkoší pít plnými doušky z prsů její slávy.

¹² **Toto praví Hospodin: "Hle, já k ní přivedu pokoj jako řeku a jako rozvodněný potok slávu pro národů. Budete sát nošeni v náručí, hýčkáni na kolenou.**

¹³ Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit. V Jeruzalémě dojdete potěšení."

¹⁴ **Uvidíte to a vaše srdce se rozveselí, vaše kosti budou pučet jako mladá tráva.**

Bude zřejmé, že Hospodinova ruka je s jeho služebníky a že jeho hrozný hněv je proti jeho nepřátelům.

¹⁵ **Hle, Hospodin přichází v ohni a jeho vozy jsou jako vichřice, aby vyhlil hněv svůj v prchlivosti a své hrozby v plamenech ohně.**

MODLITBA

Dobrý a milosrdný Bože, děkujeme za dnešní ráno, za neděli, za odpočinek, za společenství, za Tvoji péči. Uvědomujeme si, že i v těžkých chvílích a krizích je možné najít něco, za co můžeme být vděční, co dodává sílu a povzbuzení do našich dnů. Děkujeme za naše rodiny, přátele, za všechny blízké, za ty, kdo nám v minulém týdnu prokázali službu, udělali radost, řekli hezká slova, obejmuli nás, políbili, věnovali nám svůj čas a pozornost.

Děkujeme, Bože, za tvou lásku a laskavost, za tvou velikou shovívavost, vždyť každý den chybujeme, tu se svezeme na vlně lhostejnosti, tu zas na vlně hněvu a agrese, a jindy ujíždíme na svém egu a zahleděnosti do sebe. A přesto nás zveš, přijímáš a miluješ nás. Kéž bychom toho byli schopni i my. Prosíme, pomoz nám.

Pro Ježíše Krista, našeho Pána tě o to pokorně prosíme. Amen.

BIBLICKÉ ČTENÍ Lukášovo evangelium 11. kapitola verše 29-32

29 Když se u něho shromažďovaly zástupy, začal mluvit: „Toto pokolení je pokolení zlé; žádá si znamení, ale znamení mu nebude dáno, leč znamení Jonášovo.

30 Jako byl Jonáš znamením pro Ninivské, tak bude i Syn člověka tomuto pokolení.

31 Královna jihu povstane na soudu s muži tohoto pokolení a usvědčí je, protože ona přišla z nejzazších končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu – a hle, zde je více než Šalomoun. 32 Mužové ninivští povstanou na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, neboť oni se obrátili po Jonášovu kázání – a hle, zde je více než Jonáš.

PÍSEŇ Evangelický zpěvník Dodatek 637 Díky Bohu vzdejme

1. Díky Bohu vzdejme, Králi nebeskému, / kterýž nás dobrotivě dochoval / k jitru dnešnímu.

2. Budiž z toho chvála, / čest, moc, síla, sláva, / všemohoucí Pane Bože věčný, / od nás vzdávána.

3. Račiž i v tento den/ nám býti přítomen, / ode všeho zlého nás chrániti, / neb's toho mocen.

4. Tak abychom byli/ k tvé cti, chvále živi, / k prospěchu bližním a nám k spasení/ až do skonání.

5. Po smrti pak časně/ dejž království věčné, / kdež bychom tebe hodně chválili/ na věky. Amen.

BIBLICKÉ ČTENÍ Jonáš 3

1 I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé: 2 „Vstaň, jdi do Ninive, toho velikého města, a svolávej v něm, co ti uložím.“ 3 Jonáš tedy vstal a šel do Ninive, jak mu Hospodin uložil. Ninive bylo veliké město před Bohem; muselo se jím

procházet tři dny. 4 Jonáš vešel do města, procházel jím jeden den a volal: „Ještě čtyřicet dní, a Ninive bude vyvráceno.“ 5 I uvěřili ninivští muži Bohu, vyhlásili půst a oblékli si žíněné suknice od největšího až po nejmenšího. 6 Když to slovo proniklo k

ninivskému králi, vstal ze svého trůnu, odložil svůj plášť, zahalil se do žíněné suknice a sedl si do popela. 7 Potom dal v Ninive rozhlásit: „Podle vůle krále a jeho mocných

rádců! Lidé ani zvířata, skot ani brav ať nic neokusí, ať se nepasou a nepijí vodu. 8 Ať se zahalí do žíněné suknice, lidé i zvířata, a naléhavě ať volají k Bohu. Každý ať se

odvrátí od své zlé cesty a od násilí, které mu lpí na ruce. 9 Kdo ví, možná že se Bůh v lítosti obrátí a odvrátí od svého planoucího hněvu a nezahyneme.“

10 I viděl Bůh, jak si počínají, že se odvracejí od své zlé cesty, a litoval, že jim chtěl učinit zlo, které ohlásil. – A neučinil tak.

KÁZÁNÍ

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé... Hospodinovo slovo převrátilo Jonášovi život naruby, vyhnalo ho na loď, mezi lodníky, přes palubu, až na dno, do břicha velryby a potom zase zpátky na pevninu, na pevnou půdu pod nohama. A tak tu teď stojí úplně jiný Jonáš než ten, kterého jsme potkali na začátku. Zažil sílu Božího slova, zažil totální propad, rozhoupaný život, potkal se s vírou lodníků, uvědomil si, že život bez Boha je peklo. A teď k němu zaznívá slovo Hospodinovo podruhé.

Pán Bůh si nevybral jiného proroka, nějakého oddanějšího a poslušnějšího, on to pořád zkouší s tím Jonášem. Jonáš se může změnit. Díky Bohu i my dostáváme druhé, třetí a další šance. „**Vstaň a jdi do Ninive, toho velikého města a svolávej tam, co ti řeknu.**“ A Jonáš vstal a šel do Ninive, jak mu Hospodin uložil. Bez řečí, bez protestů, bez stížností Jonáš vstává ze země, ještě celý od chaluh, zachráněn ze svého dna se vydává volat Boží slovo. Jonáš se změnil. Každý, kdo prošel peklem, kdo byl vytržen ze spárů smrti a totální beznaděje, se změní nebo spíš je změněn. Jinak myslí, jinak vidí, má jiné priority, najednou má cit pro věci důležité a životadárné a neztrácí čas nesmysly a malichernostmi. Tak svou změnu popisují mnozí lidé, kteří přežili nacistické a komunistické lágry, nebo jak se říká „vyklouzli hrobníkovi z lopaty“ nebo prošli nějakou zásadní krizí či změnou v životě. Takovou změnu možná i vy prožíváte nebo jste už ve svém životě prožili.

Ninive bylo opravdu na svou dobu velkoměsto, taková asyrská metropole i archeologické nálezy dokládají jeho mohutnou rozlohu. Obvod hradeb prý měřil asi 13 kilometrů a muselo se jím procházet tři dny. Prostě z Ninive byli všichni nadšení. A Bůh posílá Jonáše, aby trochu zpochybnil to veliké město a jeho obyvatele, aby jim nastavil zrcadlo a přivedl je ke změně. A Jonáš se nemusí bát. Ninive je veliké město před Bohem, to znamená, že Bůh nad ním má svou moc a pečuje o něj, stejně jako měl moc nad velkou rybou a pečoval o Jonáše.

Jonáš vešel do toho velikého města a představte si, jak asi vypadal, po tom vyplivnutí z velryby, potom všem, co prožil, asi to nebyl žádný výstavní prorok, vůbec se vlastně do toho úžasného a velkolepého Ninive nehodil, prostě ničím nepřitahoval, snad jen závanem z ryb.

A přesto, stačilo, aby tím městem procházel jeden den a volal „**Ještě čtyřicet dní a Ninive bude zničeno**“ a obyvatelé Ninive hned uvěřili Bohu. Jak si to vysvětlit? Antiprorok Jonáš se stává nejúspěšnějším prorokem všech dob, protože obrátil k Bohu 120 000 obyvatel Ninive najednou. Jak si to vysvětlit? Slovo Hospodinovo má velikou moc. A ten, kdo ho vyhlašuje, nemusí mít žádné superschopnosti, stačí jen přijmout Boží slovo a jít s ním ven. A ninivští se chytli na první dobrou, možná už jim jejich životní styl lezl na nervy, cítili prázdno a čekali na nějaký podnět ke změně, a ten teď přišel. Nebo se prostě lekli, že by to s nimi mohlo špatně dopadnout a tak se obrátili k Bohu. Jonáš neprošel celým městem, ale jeho zvěst rozpohybovala celé Ninive. Jako tehdy na lodi, tam lodníci v bouři také byli nesmírně aktivní, zkoušeli první poslední a nakonec uvěřili v Boha. I v Ninive Boží slovo způsobilo velkou aktivitu, lidé se postili, shodili luxusní oblečky a navlékli se do pytloviny a to od největšího až po nejmenšího. Vidíme neskutečnou proměnu celého města – tepající metropole, která se ještě včera vznášela v sebejisté nadutosti, leží dnes v popelu a prosí Boha o záchranu; ještě včera byla plná násilí a dnes se postí, ještě včera byla nenasytá a dnes si odříká.

My prožíváme v dnešní době něco trochu podobného, i když jsme se proto sami nerozhodli, prostě to přišlo, ze dne na den jsme si kvůli pandemii museli odřeknout kdeco a také si přiznat, že opravdu nejsme tak úplně páni tvorstva, protože Pánem všeho je Hospodin.

Ten dnešní příběh mi připomíná ještě z jiného důvodu naši současnou situaci.

Proroci z různých oborů nám už delší dobu říkají, že ještě pár let a naše planeta bude zničená, a to nenávratně. A viděli jste už nějakého prezidenta nebo premiéra, že by si sypal popel na hlavu, že by začal jednat, vyzývat lidi k půstu, k menší spotřebě, k šlápnutí na brzdu? Možná v některých zemích ano, rozhodně však ne v té naší.

Zajímalo by mě, jak se tvářil Jonáš, co si o tom všem myslel. On udělal to, co po něm celou dobu Bůh chtěl a teď vidí, jakou moc má Boží slovo, jak se lidé mění, volají k Bohu. To je přece velká síla!

Boží slovo dokonce proniklo k ninivskému králi, zvedlo ho z trůnu. Král odložil svůj plášť, odložil to, na čem si zakládal, zahalil se do pytloviny a sedl si do popela. Král vzal Boží slovo vážně, prozřel a viděl, že takový styl života není udržitelný, že se řítí do záhuby. „**Ještě 40 dní, a Ninive bude zničeno,**“ zní to jako nesmysl, jako nepovedený vtip, ale ono se to stále vrací, ono to nahlodává jistotu. V tom popelu král vnímá naléhavost chvíle a možná i vděčnost, že jim Bůh dal vědět předem. A tak udělá vládní prohlášení: „**Lidé ani zvířata, skot ani brav at' neokusí žádnou potravu, at' nejedí ani nepijí. At' se zahalí pytlovinou a volají ze vsí síly k Bohu. Každý at' se odvrátí od svých zlých set a od násilí, které mu lpí na ruce. Kdo ví? Třeba se Bůh rozmyslí a upustí od svého planoucího hněvu, takže nezahyneme.**“

Král vybízí celé město k pokání. A tak v Ninive ta lítost i touha po změně jde shora i zdola a zahrnuje všechny, dokonce i zvířatům mají nasadit žíněné sukničky a lidé i zvířata mají volat k Bohu. Pokání a lítost má prostoupit zkrátka celou společnost. Ale král si uvědomuje, že ani pokáním a lítostí si nelze koupit Boží milost a slitování. Ale co kdyby? Kdoví? Třeba? Takhle se postil a modlil i král David, když mu prorok Nátan nastavil zrcadlo a on najednou uviděl svou vinu v celé velikosti, přiznal, že zhřešil, postil se několik dnů a řekl si tehdy: „Kdo ví, zda se Hospodin nade mnou neslituje a zda dítě nezůstane naživu?“ Dítě tehdy zemřelo a David to přijal. V Ninive se však stal zázrak. Stalo se slovo Hospodinovo a ninivští mu uvěřili. A když to Bůh uviděl, jak se zachovali a jak se odvrátili od svých zlých cest, litoval, že jim chtěl učinit zlé a neučinil tak. Bůh si nepřeje smrt ninivských, ale přeje si, aby se odvrátili od svých zlých cest. Nikdo není předem ztracen. Každý může být osloven. A dokonce, a to je myslím i pointa celé té novely o Jonášovi, někdy lidé mimo Boží lid, mimo církve jsou vůči Božímu slovu vnímavější a poslušnější než ti, kteří se k Božímu lidu počítají a k církvi hlásí. Prorok Jeremiáš zvěstuje podobnou výstrahu v Judsku, a je to jakoby mluvil do dubu, s nikým z pravověrných to ani nehne a Jonáš s velkými předsudky vůči pohanům a nechutí jim cokoli zvěstovat, přijde do Ninive a narazí na vnímavé neznabohy, kteří vezmou Boží slovo okamžitě vážně. A stejně tak Ježíš, který hlásá a uskutečňuje Boží království, najde dost často vnímavé a otevřené posluchače mimo synagogu, někde na druhém břehu v pohanských končinách.

Boží slovo nezná hranice a jeho moc je veliká. A tak si jen přejme, abychom ho vždy zaslechli a zachovali se podle něho. Amen.

PŘÍMLUVNÉ MODLITBY + MODLITBA PÁNĚ

Pane Bože, děkujeme za tvé slovo, že se stává, že se děje a dej, ať jsme vnímaví posluchači a odvážní zvěstvači. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Pane Bože, prosíme, aby tvé slovo proměnilo i nás a nejen nás, ale i lidi kolem nás a také mocné na trůnu, aby slezli dolů, podívali se na realitu a moudře rozhodovali, s pokorou a s nadějí. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Myslíme na všechny, kdo se ve svých životech zacyklili nebo vyprázdnili a hledají možnost změny. Oslovuj je svým slovem v jejich hledání a přiváděj je k sobě. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Prosíme za ty, kdo chodí po zlých cestách, kdo zvolili jako svou životní cestu násilí, hrubost, vydírání. Dej, ať se odvrátí od zlé cesty. Prosíme také za všechny oběti lidského násilí, za všechny ponížené a přehlížené. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Do tvé péče, Bože, svěřujeme všechny nemocné, umírající, zoufalé, zklamané, osamělé. Do nemocí, smutků a tragédií, vlož svůj pokoj a obrať smutek v radost. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Prosíme za tvou církev, za náš sbor, abychom se mylně nedomnívali, že slovu Božímu rozumíme nejlépe a máme na něj patent, s pokorou tě prosíme o vnímavost, bdělé srdce a otevřenou mysl i pochopení pro ty, kdo přicházejí odjinud. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

PROSTOR PRO NAŠE OSOBNÍ MODLITBY.

Voláme k tobě spolu s křesťany na celém světě:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvět' se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes, a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého, neboť tvé jest království i moc i sláva na věky,

PÍSEŇ Evangelický zpěvník 384 Pomoz mi, můj Pane

1. Pomoz mi, můj Pane, abych nežil planě, abych nežil planě tam, kde chceš mne mít.
2. Pomoz, Pane milý, abych měl dost síly, abych měl dost síly bližním odpustit.
3. Pomoz, když se bojím, ať vždy pevně stojím, ať vždy pevně stojím tam, kde nutný jsem.
4. Pane, slyš mé přání, vzdal vše, co mi brání, vzdal vše, co mi brání být tvým člověkem.

POSLÁNÍ

„Dotazujte se na Hospodina, dokud je možno ho najít, volejte ho, dokud je blízko. Svévolník ať opustí svou cestu, muž propadlý ničemnostem svoje úmysly; nechť se vrátí k Hospodinu, slituje se nad ním, k Bohu našemu, vždyť odpouští mnoho.“
(Izajáš 55,6-7)

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti žehná a ochrání tě.

Hospodin nad tebou rozjasňuje svou tvář a je ti milostiv.

Hospodin k tobě obrací svou tvář a obdarovává tě pokojem.

OHLÁŠKY

Dnešní bohoslužby pro vás připravila farářka Drahomíra Dušková Havlíčková. Přejeme vám požehnanou neděli!

V úterý v 19 hodin jsme zváni na online diskusi „Dáváme hlas ponižovaným“ – o ohrožené lidské důstojnosti těch, kdo žijí vedle nás.

Na světě je vícero míst a skupin, které zasluhují pozornost obránců lidských práv.

Hovořit ale chceme zejména o situaci lidí, kteří jsou součástí české společnosti.

Zaměříme se na otázky vztahů většinové společnosti a menšin. Před jakými výzvami naše společnost stojí? Jak se vypořádat s předsudky či problémy, které z toho vztahu vyrůstají? Zajímají nás sociální a ekonomické dopady koronavirové krize, přístup ke vzdělávání, situace samoživitelů, lidí v exekucích, bezpráví... Hovořit

budou novinářka **Nora Fridrichová**, bývalá veřejná ochránkyně práv **Anna Šabatová** a farář pro menšiny **Mikuláš Vymětal**. Moderuje **Lucie Vopálenská**, redaktorka Českého rozhlasu Plus. *Pořad můžete sledovat na [Havel Channel](#) a na [Facebooku Knihovny VH](#)*

Ve středu v 18 hodin vás zveme **na další Abecedu Křesťanství**, tentokrát s tématem **VEČEŘE PÁNĚ**

Celé postní období probíhá Postní sbírka Diakonie, ke které se v našem sboru tradičně připojujeme. Její výtěžek letos podpoří komunitní školku v Libanonu, kterou navštěvují děti syrských uprchlíků i děti z chudých libanonských rodin. Děkujeme!

Každou neděli můžete nosit trvanlivé potraviny nebo základní drogerii do kostela, na žádost našich sborových obvodních lékařů Dobročinný spolek Marta opět vyhláší potravinovou sbírku, tentokrát pro náš region. Děkujeme!!!

Minulou nedělí se při sbírce vybralo 500 Kč, dnešní sbírka je určena na činnost našeho sboru.

SYNODNÍ RADA VYZÝVÁ OMBUDSMANA K OMLUVĚ

Vedení Českobratrské církve evangelické vydalo na svém řádném zasedání 9. března 2021 následující stanovisko.

Jsme znepokojeni výroky veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka na adresu menšin a znevýhodněných a diskriminovaných spoluobčanů.

Vyzýváme pana Křečka, aby se za své výroky, které podporují negativní stereotypy týkající se romské menšiny, omluvil a napříště se podobných vyjádření zdržel.

Veřejný ochránce práv by neměl svým vyjadřováním zpochybňovat zákonné poslání „pomáhat všem bez rozdílu“.

Synodní rada Českobratrské církve evangelické

Kontext:

V polovině února tohoto roku zveřejnili zástupci nevládních organizací a Rady vlády pro záležitosti romské menšiny [Otevřený dopis k protiromským výrokům ombudsmana Stanislava Křečka](#). Reagovali tak na nepřijatelné akcenty ve výrociích veřejného ochránce práv, které podporují stereotypy a předsudečné nálepky: princip kolektivní viny, obviňování menšiny z neschopnosti začlenit se apod.

Lidskoprávní organizace (včetně těch mezinárodních) se proti výrokům ombudsmana ohradily. Na následné tiskové konferenci upozornily, že Úřad veřejného ochránce práv a jím reprezentované hodnoty v poslední době devalvují. „Přitom důvěra je pro úřad klíčová, bez ní nedokáže naplňovat své poslání. Podle průzkumu CVVM za poslední dobu rapidně klesá a aktuálně je na úrovni 17 %,“ varoval ředitel IQ Roma servis Petr Máchal.

Podle organizací pracujících se zástupci romské menšiny v České republice vytrvale klesá zájem a možnosti Romů domáhat se svých práv u Úřadu veřejného ochránce práv. Z mezinárodních srovnání pak dlouhodobě vyplývá, že stát selhává v řadě oblastí, jako je například přístup ke vzdělání, otázka bydlení (řešení strukturální diskriminace v přístupu k bydlení) apod.

11. 3. 2021

VZKAZ EVANGELICKÉ CÍRKVE LIDEM V PRVNÍ LINII

Lékařům, zdravotním sestřám a bratrům, sociálním pracovníkům, pečovatelům, sanitářům a dalším zaměstnancům zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb.

„Vážení a milí, v této době zuřící pandemie nesete na svých bedrech velký díl břemene, které doléhá na nás všechny. Sloužíte obětavě v první linii, naplno tváří v tvář utrpení. Musíte se více než kdykoli předtím vyrovnávat se skutečností, že vaši pacienti umírají, že zdroje materiální i lidské, které máte k dispozici, jsou omezené.

Ujišťujeme vás o tom, že to je břemeno nás všech. Víme, že děláte vše, co je ve vašich silách, dokonce více, než je možno chtít a očekávat. Ale častokrát není v lidské moci smrti zabránit. A je nesmírně těžké přijmout svá omezení a bezmoc.

Myslíme na vás s porozuměním, s obdivem, s láskou. Jako jednotlivci i společenství našich sborů se modlíme za uzdravení nemocných, za úlevu v jejich utrpení a umírání, modlíme se za trpělivost a naději jejich blízkých a také za sílu a naději pro vás lékaře, sestry, pečovatele.

Ze srdce vám přejeme, abyste nacházeli oporu u svých blízkých, nadřícených, přátel, sousedů. Abyste nalézali dobrou odbornou pomoc supervizní a psychoterapeutickou. A také duchovní.

Naši nemocniční kaplani a faráři (www.e-cirkev.cz/pomocvpandemii) tu nejsou jen pro věřící, může se na ně obrátit kdokoli, kdo hledá pochopení, posilu a povzbuzení. Jsme si jisti, že podobně to vnímají i ostatní církve. Pán Bůh vám žehná.

Synodní rada Českobratrské církve evangelické

Daniel Ženatý
synodní senior

Pavel Pokorný
I. náměstek synodního seniora

Ondřej Titěra
II. náměstek synodního seniora

Vladimír Zikmund
synodní kurátor

Jiří Schneider
I. náměstek synodního kurátora

Eva Zadražilová
II. náměstkyně synodního kurátora

4.3.2021